

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"___" "___" 2024-cü il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050407 - Marketing

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Yumşaq bacarıqlar (Soft skills)

Fənn proqramı: "Yumşaq bacarıqlar (Soft skills)" İşçi proqramı "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasının 08 yanvar 2024-cü il 05 sayılı protokolunda təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B19

Tədris ili: IV (2023-2024) Semestr: VIII

Tədris yükü: 90 saat. Auditoriya yükü-15 saat: (Mühazirə-5 saat, seminar-10 saat).

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 9 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat: *m. Hacızadə İlkanə Nəşib qızı*

Məsləhət günləri və saati: III-IV günlər: saat 10⁰⁰-13⁰⁰.

E-mail ünvanı: *ilkanahacizade@mail.com*

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç.,170-a

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Aysel Cabarzadə Həmidə Quliyeva "Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması". Bakı, 2019
2. Kariyer Yönetimi, Salih Odabaşı, İstanbul, Kumsaati yay.,2010
3. Kariyerinizi və Şirkətinizi Nasıl Harcarsınız, Dominique Chalvin, Güncelyay.,2010
4. Vizyon ve Misiyon, Fatma Gölbaşı, İstanbul, Kumsaati yay.,2010
5. Reading Smart12 soft skills 21 века. Коуч-книга для вдохновения и развития / . S. Reading — «Смарт Ридинг», 2020
- Өlavə ədəbiyyat
6. «Отчаянные аккаунт-менеджеры. Как работать с клиентами без стресса и проблем. Борис Шпирт, 2018 год, 1-е издание. Бумажная и электронная книга, 226 стр.
7. «Думай медленно... Решай быстро».Даниэль Канеман, 2018 год, издание на русском языке. Бумажная книга, 656 стр.
8. «Договориться можно обо всем!»Гэвин Кеннеди, 2018 год. Бумажная и электронная книга, 409 стр.

9. «Новые правила деловой переписки»Максим Ильяхов, Людмила Сарычева, 2018 год. Бумажная книга, 256 стр.

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: *Soft skills* – müvəffəqiyyətlə ünsiyyət qurmağa imkan verən keyfiyyətlərdir. Onlar iş prosesini qurmağa, habelə karyera pilləkəni üzrə irəliləməyə imkan verirlər. Müasir dövrdə yumşaq bacarıqlar (*soft skills*) marketinq və ya maliyyə analizi kimi bacarıqlardan daha vacib hesab olunur, məhz bu səbəbdən biznes məktəblər onların inkişafına daha çox diqqət yetirməyə çalışırlar. Əksər hallarda yumşaq bacarıqları distant, təkbəşinə və ya "kitabdan" mənimsəmək mümkün deyil onlar canlı təcrübə və ünsiyyət tələb edirlər. Eyni zamanda, bu və ya digər insanın yumşaq bacarıqlarını müqayisə etmək olduqca çətinidir. Buna baxmayaraq, iki bərabər peşəkar arasında seçim etdikdə, ilk növbədə yumşaq bacarıqlar nəzərə alınmalıdır. Yumşaq bacarıqlar (*Soft skills*) fənninin başlıca məqsəd və vəzifəsi tələbələrə vaxtın idarə edilməsinin, stressin idarə edilməsinin, səlis nitqin inkişaf yollarının, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarının, problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikasının, komanda işi və komanda ilə işləmə bacarığının, liderliyin prinsiplərinin, bədən dili və doğru təqdimat qaydalarının öyrədilməsidir.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı, 20 %-dən olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semester nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim planı: Mühazirə 5 saat, Seminar 10 saat, Cəmi 15 saat

№	Keçirilən seminar mövzularının məzmunu	Saat	
		Seminar	
		Saat	Tarix
1	Mövzu: Fənnə giriş. Vaxtın idarə edilməsi. Kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formaları yumşaq bacarıqların tərkib elementi kimi Plan: 1. Yumşaq bacarıqların (soft skills) yaranması və mahiyyəti 2. Yumşaq bacarıqların əhəmiyyəti və təsnifatı 3. Yumşaq bacarıqların müəyyənləşdirilməsi və CV-də göstərilməsi texnikası 4. Yumşaq bacarıqların inkişafı 5. Soft-Skills sərişələri 6. Vaxtın idarə edilməsi ("time management") anlayışı və iş yerində Time Management Skills (Vaxt idarəetmə bacarıqları) üzrə nümunələr 7. Zamanın effektiv idarə olunması 8. Vaxtın idarə edilməsinin sadə yolları 9. Biznesdə müvəffəqiyyət qazanmaq vaxtını düzgün dəyərləndirmək 10. Vaxt idarəetməsinin CV-yə daxil edilməsi texnikası 11. Kreativ düşüncə forması (nəzəri əsaslar və praktiki misallar) 12. Tənqidi düşüncə forması (tənqidi düşünmə prosesinin baş	4	

	verməsi, faydaları və formalaşması) 13. Analitik düşüncə forması, üsulları və analitik düşüncə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi metodları		
2	Mövzu: Problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikası. Yumşaq bacarıqlarda komanda işi. Liderlik prinsipləri Plan: 1. Problem, onun mahiyyəti, təsnifatı və həllinə yanaşma 2. Qərar qəbuletmə prosesi və qərar qəbuletmə modelləri 3. Qərar qəbul edilməsinə stresin təsiri və problemlərin həlli 4. Problem həllstrategiyaları 5. Problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikasının praktiki izahı 6. Komanda işi və onun müəyyən edilməsi 7. Komanda işinin vacibliyi və təşəbbüskar komandaya nail olmağın yolları 8. Uğurlu komandada işləməyə hazırlaşan insanların əsas keyfiyyətləri və komandanın rolu 9. Komanda işinin prinsipləri, komanda ilə işləmə bacarığı və komanda işinin qurulmasında "Team building" və onun təşkili 10. Yumşaq bacarıqlarda lider anlayışı və onun təsnifatı 11. Adaptiv liderlik, onun əsas prinsipləri və adaptiv rəhbərin xüsusiyyətləri 12. Liderlik üslubu və liderlik üçün tələb olunan əsas keyfiyyətlər 13. İdarəçilikdən liderliyə yüksəlməyin yolları 14. Liderlik bacarıqlarını inkişaf etdirməyin yolları 15. Gələcəyin liderlərində axtarılan əsas səciyyəvi cəhətlər	4	
3	Mövzu: Bədən dili və doğru təqdimat qaydaları. Stressin idarə edilməsi və səlis nitqin inkişaf yolları Plan: 1. Bədən dili və bədən dili ilə yaranan ünsiyyət formaları 2. İş görüşmələrində bədən dili 3. Müsahibədə effektiv özünü təqdimat bacarıqları və ünsiyyətdə sendviç metodu 4. Stress, onun mahiyyəti, yaranması və səbəbləri 5. Stressin idarə edilməsi 6. Səlis nitq və ictimaiyyət qarşısında çıxış etmək bacarığı 7. Səlis nitqin inkişaf yolları	2	
	Cəmi:	10	

XI. Fənn üzrə tələblər

İxtisas qrupları üzrə yaradıcı, təşəbbüskar kadrların hazırlanmasında fənnin öyrənilməsinin mühüm rolu vardır. *Soft skills* bacarıqlarının inkişafında toplanan biliklərin bacarıqlara çevrilməsini tələb edir. Yumşaq bacarıqlar (*Soft skills*) fənninin başlıca məqsəd və vəzifəsi tələbələrə vaxtın idarə edilməsinin, stressin idarə edilməsinin, səlis nitqin inkişaf yollarının, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarının, problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikasının, komanda işi və komanda ilə işləmə bacarığının, liderliyin prinsiplərinin, bədən dili və doğru təqdimat qaydalarının öyrədilməsidir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- vaxtın idarə edilməsini öyrənmək;
- stressin idarə edilməsini öyrənmək;
- səlis nitqin inkişaf yollarını öyrənmək;
- kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını öyrənmək;
- problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikasını öyrənmək;
- komanda qurmaq və komanda ilə işləməyi öyrənmək;
- liderliyin prinsiplərini öyrənmək;
- bədən dili və doğru təqdimat qaydalarını öyrənmək

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollokvium sualları:

1. Yumşaq bacarıqların (*soft skills*) yaranması və mahiyyəti
2. Yumşaq bacarıqların əhəmiyyəti və təsnifatı
3. Yumşaq bacarıqların müəyyənləşdirilməsi və CV-də göstərilməsi texnikası
4. Yumşaq bacarıqların inkişafı
5. Zamanın effektiv idarə olunması
6. Vaxtın idarə edilməsinin sadə yolları
7. Vaxt idarəetməsinin CV-yə daxil edilməsi texnikası
8. Kreativ düşüncə forması (nəzəri əsaslar və praktiki misallar)
9. Tənqidi düşüncə forması (tənqidi düşünmə prosesinin baş verməsi, faydaları və formalaşması)
10. Analitik düşüncə forması, üsulları və analitik düşüncə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi metodları

XIV. İmtahan sualları:

1. Yumşaq bacarıqların (*soft skills*) yaranması və mahiyyəti
2. Yumşaq bacarıqların əhəmiyyəti və təsnifatı
3. Yumşaq bacarıqların müəyyənləşdirilməsi və CV-də göstərilməsi texnikası
4. Yumşaq bacarıqların inkişafı
5. *Soft-Skills* səriştələri
6. Vaxtın idarə edilməsi ("time management") anlayışı və iş yerində *Time Management Skills* (Vaxt idarəetmə bacarıqları) üzrə nümunələr

7. Zamanın effektiv idarə olunması
8. Vaxtın idarə edilməsinin sadə yolları
9. Biznesdə müvəffəqiyyət qazanmaq vaxtını düzgün dəyərləndirmək
10. Vaxt idarəetməsinin CV-yə daxil edilməsi texnikası
11. Kreativ düşüncə forması (nəzəri əsaslar və praktiki misallar)
12. Tənqidi düşüncə forması (tənqidi düşünmə prosesinin baş verməsi, faydaları və formalaşması)
13. Analitik düşüncə forması, üsulları və analitik düşüncə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi metodları
14. Problem, onun mahiyyəti, təsnifatı və həllinə yanaşma
15. Qərar qəbul etmə prosesi və qərar qəbul etmə modelləri
16. Qərar qəbul edilməsinə stresin təsiri və problemlərin həlli
17. Problem həllstrategiyaları
18. Problemlərin həlli və qərar qəbul edilməsi texnikasının praktiki izahı
19. Komanda işi və onun müəyyən edilməsi
20. Komanda işinin vacibliyi və təşəbbüskar komandaya nail olmağın yolları
21. Uğurlu komandada işləməyə hazırlaşan insanların əsas keyfiyyətləri və komandanın rolu
22. Komanda işinin prinsipləri, komanda ilə işləmə bacarığı və komanda işinin qurulmasında "Team building" və onun təşkili
23. Yumşaq bacarıqlarda lider anlayışı və onun təsnifatı
24. Adaptiv liderlik, onun əsas prinsipləri və adaptiv rəhbərin xüsusiyyətləri
25. Liderlik üslubu və liderlik üçün tələb olunan əsas keyfiyyətlər
26. İdarəçilikdən liderliyə yüksəlməyin yolları
27. Liderlik bacarıqlarını inkişaf etdirməyin yolları
28. Gələcəyin liderlərində axtarılan əsas səciyyəvi cəhətlər
29. Bədən dili və bədən dili ilə yaranan ünsiyyət formaları
30. İş görüşmələrində bədən dili
31. Müsahibədə effektiv özünü təqdimat bacarıqları və ünsiyyətdə sendviç metodu
32. Stress, onun mahiyyəti, yaranması və səbəbləri
33. Stressin idarə edilməsi
34. Səlis nitq və ictimaiyyət qarşısında çıxış etmək bacarığı
35. Səlis nitqin inkişaf yolları

"Yumşaq bacarıqlar (Soft skills)" fənninin sillabusu 050407 - "Marketing" ixtisası
re tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.
Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq
lanmışdır (08 yanvar 2024-cü il, protokol № 05).

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dosent A.T.Əfəndiyeva

müə. İ.N.Hacıadə